

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.
Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.
Se prenumără și la poste și la librării.
În București
primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.
Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 14 Ianuarie st. v.

În sfârșit, după atâte sbuciumări o clipă de repaos, — o siestă.

Rusia nu mai e amenințătoare; principele de Bismarck este sigur, că pacea europeană nu va fi deocamdată turburată; prințul Ferdinand călătorește cu iubita sa muma prin Bulgaria liberă și independentă, ear' părinții patriei noastre, oboșiți de greaua muncă a votării bugetului își petrec într-o ospeție veselă și fără îndoială bine meritată.

Scuțiți astfel de grijile lumii ce ne încungiu, putem să ne întorcem și noi la grijile noastre proprii, la propriile noastre nevoi, la propria noastră viață.

S'a dîs adese-ori, am dîs chiar și noi, că situațiunea generală, împregiurările cele mari, stările de lucruri din Europa sînt de astfel, încât nu trebuie să ne facem iluziunea, că acum se face aici în țeara noastră vre-o schimbare favorabilă dezvoltării noastre naționale, dar' că situațiunea, împregiurările, stările de lucruri se pot schimba și că noi trebuie să așteptăm în toată liniștea schimbarea și să facem toate pregătirile în vederea ei.

Sînt foarte mulți oamenii, care nu-și fac o idee clară despre aceste pregătiri, și nu sînt puținii nici aceia, care s'au deprins a cărți și a se plînge mereu, că nimic nu se face, că sîntem nisce nemernici, că situațiunea mult așteptată, dacă ar sosi mâne, ne-ar găsi nepregătiți.

Nu scim, dacă ei au ori nu dreptate: aceasta se va ști numai atunci, când situațiunea va fi sosit.

De asemenea nu vom susține, că s'a făcut tot ceea-ce ar fi trebuit și ar fi putut să se facă, pentru-ca să fim pregătiți. Susținem însă, că în ciuda tuturor greutăților, cu care am avut să ne luptăm, mai ales în timpul celor din urmă câțiva ani, noi Românii din țerile coroanei ungare am lucrat mult și am realizat progrese însemnate.

Noi înșine, care am sîvîrșit lucrarea aceasta, nu sîntem încă în stare să judecăm asupra ei. Abia peste deșce ori douăzeci de ani vom începe și noi să vedem deosebirea dintre ceea-ce eram la 1881 și ceea-ce sîntem ađi, la anul 1888.

S'a petrecut în timpul acesta o foarte importantă schimbare în viața noastră intelectuală, în spiritul nostru public, în întreaga noastră lucrare culturală. Și foarte puțini oameni ar fi creșut la 1881, că peste câțiva ani, la 1888, vom fi ajuns să judecăm așa, cum judecăm astăzi lucrurile și oamenii și faptele.

Noi, care nu de mult trăiam o viață mai mult închipuită și eram foarte accesibili pentru frazele frumoase și mari, foarte în curînd am îmbătrînit oarecum și am devenit oameni pozitivi, care zimbesc în fața frazei goale și caută pretutindenea în fapte rezultatul practic, ear' în fraze înțelesul rezonabil. Astăzi nici palavrăgii nu mai pot să ne îmbete cu apă rece, nici hipocriții nu mai pot să ne tragă pe sfoară. Ne-am frîmîntat, ne-am sbuciumat, ne-am învîlmășit timp de câțiva ani noi între noi, ne-am isbit mereu unii de alții, și rezultatul este, că ne-am cumîntit, am devenit mai maturi atît în lucrarea noastră, cît și în ceea-ce privește aprecierea lucrării altora.

În legătură cu această direcțiune sănătoasă în dezvoltarea noastră intelectuală stă și aventul, pe care l-am luat în ceea-ce privește dezvoltarea noastră economică.

Îndată-ce am început a simți, că cu vorbe frumoase despre marii nostri străbuni și despre drepturile noastre imprescriptibile nici un rezultat practic nu se poate obține, s'a deșteptat în noi și dorința de a ne asigura, pe cît ne iartă împregiurările, mijloacele pentru susținerea vieții de toate zilele, puțină avere, care ni-a mai rămas, moșia părintească, pămîntul de sub picioarele noastre.

Astăzi avem în aproape toate centrele de populațiune românească bănci înființate și conduse de noi înșine. Cele mai multe din ele sînt numai începuturi, dar' foarte bune începuturi, și dacă aceste bănci vor fi bine conduse, nu ne temem, că cămătarii vor pute să continue cu desmoștenirea Românilor, pe care o începuseră cu atît succes.

Dar', — vor fi dîcînd unii, — și aceste bănci fac cămătărie.

Fără îndoială! Unele dintre ele fac poate chiar mai mult: profită de înfrurirea firească, pe care o au, pentru-ca să se amestece în treburi, care pe ele nu le privesc.

Aceste însă sînt rele mici și trecătoare în comparațiune cu rîul mare și permanent, pe care sînt menite a-l combate. Atrîna dela noi înșine, ca abuzuri să nu se facă.

Alătura cu cămătaria mai sînt și comasațiunile, care pot să aducă pe mulți dintre plugarii români la sapă de lemn.

Vorbind în țesă generală, poporul român nu este încă destul de înaintat în dezvoltarea economică, pentru-ca să știe trage profitul cuvenit din comasațiuni. Astfel chiar și acolo, unde comasațiunile se fac în condițiuni echitabile, ele produc în viața economică o perturbațiune, care poate să ducă pe mulți la ruina economică. Perturbațiunea aceasta se produce atît mai virtos acolo, unde oamenii lipsiți de experiențe și de cunoștințele cuvenite, nu știu să-și apere interesele și sînt nedreptățiți fie de proprietarii mari, fie de conșanții lor mai experimentați și mai bine conduși.

E deci foarte legitimă rezistența Românilor față cu ori-și-ce inițiativă luată pentru comasare: ori-și-care om vrea să-și păstreze moșia, așa cum o are, și în fața actualei stări de lucruri nu riscă a face un schimb cu alții, care pot să-și înșele.

Foarte adese-ori însă rezistența aceasta e zadarnică, ba chiar păgubitoare, și cel mai cuminte lucru este să ne învoim, când vedem, că comasarea se face chiar și fără de voea noastră.

Preoții, învățătorii și în genere cărturarilor dela sate, trebuie deci să fie totdeauna pregătiți pentru eventualitatea unei comasări forțate, să ceară informațiuni cuvenite dela oamenii competenți, să se orienteze asupra relațiilor de proprietate, pentru-ca să-și poată da popoului sfaturile cuvenite.

Tragem deci luarea aminte a cărturarilor dela sate asupra dării de seamă, pe care începem a o publica în numărul de astăzi al „Tribunei“ în ceea-ce privește comasările. Autorul acestei dări de seamă, dl avocat Anania Moldovanu din Turda, a avut ocaziunea de a studia lucrul din practica vieții și a făcut cele mai triste experiențe pe Cîmpia-Ardealului, unde o mare parte din populațiunea română a fost ruinată prin comasațiuni.

Rugăm totodată și pe alți oameni competenți să se pronunțe în cestiunea aceasta, pentru-ca cu toții împreună să luminăm pe proprietarii români și să-și ferim de nenorocirile, care ar pute să-și ajungă, dacă n'ar fi din destul pregătiți pentru încercările făcute spre a-și desmoșteni.

Ad notam.

„Unirea“ din București publică în numărul dela 12 Ianuarie a. c. următoare reflexiuni:

„Tribuna“ și-a mărit formatul. De aceasta trebuie să se felicite în prima linie „Înalta Casă Habsburgică“. Interesele ei nu pot avé mai bună santinelă la Sibiu.

Alta e cestia, dacă trebuie să se felicite și Românii.

Polemizînd cu „amețiiți“ dela „Unirea“, confrății dela „Tribuna“ anunță în numărul dela 9 Ianuarie, că hotărîrea luată de conferența națională din Sibiu de a se trimite un memoriu Împăratului Francisc Josif — hotărîre contra căreia „Unirea“ a luptat pînă astăzi cu succes — tot are să se realizeze în curînd.

Comitetul executiv n'are să-și fînă seamă nici de noi, nici de masa cea mare românească, care protestează în contra unei nouă și inutile umiliri, ci va duce lui Francisc Josif un memoriu, „care să-și pună în poziție de a cunoaște cum stau lucrurile la hotarele orientale ale monarhiei“.

Dacă comitetul sibian tocmai are gustul de a se plimba pînă la Viena și de a face temele marelui Fetiș, ducă-se; noi dăm din umeri și da-va toată nația.

Luăm act de aceste mărturisiri și ținem să fie constatată, că din cercul prezentat de „Unirea“ din București se lucrează cu toată consecvența, ca hotărîrea luată de conferența din Sibiu să nu fie executată.

E lucru cu de prisos dovedit, că în același sens se lucrează și din cercurile politice din Budapesta și că agenții români ai guvernului ungar fac toate opintirile, ca comitetul central electoral executiv al partidului național român să nu împlinească sarcina, pe care a luat-o asupra sa ori — cel puțin — să întârzie cît se poate de mult cu împlinirea ei.

Va veni odată timpul, când se va ști, care sînt cercurile politice, care au stărut, ca comitetul acesta să execute cît mai curînd hotărîrea conferenței și atunci va eși la iveală, în unire cu cine au luptat campionii dela București ai curentului antidinastic cu succes contra acestei hotărîri, și cine a tras folos din acest succes.

Deocamdată constatăm numai, că conferența din Sibiu a luat cu unanimitate hotărîrea, ear' conferența aceasta era reprezentațiunea „massei celei mari românesce!“ nu dar' noi, „sentinela Înaltei Case Habsburgice“ am născocit acest apel la Coroană: e voința liber exprimată a totalității Românilor din țerile coroanei ungare. Și de aceea sîntem siguri, că hotărîrea se va executa, fiindcă comitetul e compus din oameni onorabili, care nu primesc asupra lor o sarcină, pe care nu vor ori nu pot să o împlinească.

Eară cît pentru interesele, ale căroră „sentinelă“ este „Tribuna“, Românii ei înșiși se vor pronunța la timpul cuvenit, dacă sînt ori nu ale lor.

„Tribuna“ nu are menirea de a răsturna împărății și de a schimba harta Europei, nici de a le face adversarilor popoului român, lucrînd în conivență cu agenții actualului guvern ungar, nisce servicii, ce-i drept, trecătoare; dar' deocamdată foarte prețioase: ea se mărginesc a exprima, așa precum știe, sentimentele Românilor din țerile coroanei ungare și a contribui după slabele ei putințe la ridicarea nivelului literar, cultural și moral, la educațiunea politică a Românilor.

Românii din țerile coroanei ungare vor, așa seim noi, să-și asigure aici, în împărăția aceasta, pozițiunea ce li se cuvine, și pentru-ca să-și o poată asigura, lealitatea lor trebuie să fie, precum și este, mai presus de ori-și-ce îndoială. Tocmai de aceea adversarii o pun la îndoială, ear' agenții provocători ai adversarilor și ce-i unii cu dînșii crează dovedile pentru susținerea calomniei infame, că Românii din țerile coroanei ungare sînt nisce trădători față cu patria și Tronul, care merită să fie tractați precum sînt.

„Frații“ dela „Unirea“ pot să fie convingși, că mai curînd ori mai tîrziu tot va eși la iveală, dacă sînt numai nisce naivi trași pe sfoară ori fac în toată conștiința tovarășe cu agenții adversarilor nostri. Căci mulți erau odinioară oamenii, care nu înțelegeau, de ce se accentuează în coloanele „Tribunei“ cu atîta hotărîre alipirea cătră dinastie, — mai puțin sînt astăzi și în curînd vor înțelege toți oamenii cu judecată, că acela, care slăbește încrederea Românilor în „Înalta Casă Habsburgică“ și încrederea monarhiei Habsburgice în Români, anume în fața actualei situațiuni, servește cauza dușmanilor neamului românesc.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Gramatica și medicul.

Odată îmi trimise un medic renumit Pe fiu-seu la școală pe două luni, cu dorul Să fac din el gramatic și retor, căci feciorul Isteț era la vorbă și gînd, un îndrăcîit, Da-n lună cu piciorul.

În școală eu, firesc, voinde să-l introduc În taină de gramaticii, încep cu poezia; Iau versul Iliadei: „Să-mi cântă, musă, mînia, Căci ea pe mulți trimite la iad“, apoi apucă Să-și spun ce-i prosodia.

Deseară, când băiatul se duce la părinți, El spune ce-i prin școală și prinde să recite: „Să-mi cântă, musă, mînia, căci ea pe mulți trimite La iad“; vestitul doctor a prins să crîșce-n dinți Ca cei scoși din sărite.

Atîta i-a fost școala băiatului; de-atunci El n'a venit la mine, căci tată-seu pe semne Ținea, c'aceste versuri sînt oare-cum nedemne De-un doctor; dar' în fine dai versuri unor prunci Ca versul să-și îndemne.

Trecură zile multe, și-odată mă 'ntâlnesc Cu doctorul pe stradă; fățîș venind spre mine, El rîde, mă salută, pofîndu-mi bani și bine, Eu resalut, și dînsul cu glasul prietnesc 'Mi-a dîș șoptînd în fine:

„Mulțam de osteneală! Tu vrei să 'nveți pe fiu În ce mod să trimite la iad? Să plătesc taxă La școală? Dar' acasă nu pot să-și dau eu praxă? Pe mulți trimite, amice, la iad! Deși nu știu Nici boabă din sintaxă!“

George Coșbu.

Cinci săptămîni în balon.

— Roman. — De Jules Verne. (Urmare.)

Capitulul II.

Un articol în „Daily Telegraph“. — Răsbolul revistelor științifice. — Dl Petermann spriginesc pe prietenul seu doctor Fergusson. — Răspunsul savantului Koner. — Rămășaguri. — Doctorului i-se fac diferite propuneri.

Dimineața următoare „Daily Telegraph“ publică în nrul seu din 15 Ianuarie un articol de următorul cuprins:

„În sfîrșit va trebui să-și desvîlească și Africa secretele interiorului seu solitar; un Edip modern are să ne deslege această enigmă, pe care savanții celor 16 veacuri trecute nu o putură descifra. Odinioară se privia căutarea izvoarelor Nilului „fontes Nili quærentes“, ca o întreprindere nebunească, ca o utopie neexecutabilă.

„Doctorul Barth, care urmărise calea indicată de Denham și Clapperton pînă în Sudan, — doctorul Livingstone, care își ex-

tinaș neobositele sale scrutări dela capul Bunei-Speranțe pînă la riul Zambesi, — căpitanii Burton și Speke cu descoperirea marelui lac intern, — ei toți i-au deschis civilizațiunii moderne trei căi; punctul lor de încrucișare, unde încă n'a putut să ajungă nici un călător, e inima, centrul Africii. Aci trebuie să țintească toate nisuițele noastre.

„Acum dar' se va continua earăși munca întreruptă a acestor pioneri curagioși ai științei prin încercarea îndrăzneată a doctorului Fergusson, ale cărui frumoase scrutări cetitorii nostri avuseră destulă ocaziune de a le apleși.

„Acest explorator neîspăimîntat și-a pus de gînd să traverseze toată Africa dela Ost la Vest în balon. Dacă sîntem bine informați, punctul de plecare al surprînzătoareii călătorii va avé să fie insula Zanzibar, pe țermul ostic. Cât pentru locul debarcării, numai providința divină îl va pute defini.

„Comunicarea oficială asupra acestei călătorii științifice s'a făcut ieri la societatea regală geografică; o sumă de 2500 punți s'a subseris spre acoperirea speșelor întreprinderii.

„Noi vom ține neconșent în curent pe cetitorii nostri asupra acestei încercări, care nu are pînă acum seamên în analele geografice.

E ușor de înțeles, că articolul avé un efect imens; înainte de toate el dete prilej la

un viscol de îndoeli; doctorul Fergusson trecea de o utopie după invenția d-lui Barnum, care după-ce a muncit în Statele-Unite voia să „facă“ insule britanice.

În nrul din Februarie al analelor societății geografice din Geneva apărî un răspuns șăgalnic; ele își făceau haz într'un mod foarte de spirit de societatea regală geografică din London, de „Traveller's-club“ și de banchetul fenomenal.

Dar' dl Petermann făcî în organul seu „Mittheilungen“ ce apare la Gota, să amuțescă revista din Geneva. Dl Petermann cunoșcea pe doctorul Fergusson personal și garanta pentru curajul neînfriecatului seu amic.

De altfel trebuia să dispară în curînd ori-ce îndoială; pregătirile pentru călătorie se începură la Londra; fabricile din Lyon primiră o comandă însemnată de tafet pentru pregătirea balonului; în sfîrșit guvernul englez puse la dispoziția doctorului corabia de transport „the Resolute“ sub căpitanul Pennet.

În curînd sosiră mii de încurajări, mii de felicitări din toate părțile. Amănuntele întreprinderii apărură per longum et latum în analele societății geografice din Paris; un articol memorabil publică Dl U. A. Malte-Brun în „Analele noue pentru călătorii, geografie, istorie și arheologie“; o lucrare penibil de exactă a doctorului W. Koner, apărută în „Revista

pentru geografia generală“, indică cu succes posibilitatea călătoriei, șansele ei de reușită, natura împiedimentelor și enormele avantaje ale înaintării aeriene; el excepționa numai chiar locul de plecare, propunînd punctul Masuah, un port mic al Abisiniei, de unde pornise James Bruce la anul 1768 spre a explora izvoarele Nilului.

De altfel dînsul admira fără nici o rezervă spiritul energie al doctorului Fergusson și inima lui ferecată cu trei chiurase, care a putut să plămuească și să voească să încerce o astfel de călătorie.

„Review“ul Americiei-de-Nord privea cu oare-care năcaș cum se cumulează atîta mărîre pe capul Angliei; îl luă deci pe doctorul în ris și-i propuse să sboare direct în America, dacă a apucat odată pe așa cale bună.

În sfîrșit, fără de a mai înșira diarele din toată lumea; nu exista o revistă științifică începînd dela „Journal des Missions évangélistes“ pînă la „Revue algérienne et coloniale“, dela „Annales de la propagation de la foi“ pînă la „Church Missionary Intelligences“, care să nu fi dat informațiuni asupra faptului din toate punctele de vedere.

În Londra și în Anglia oamenii făceau rămășaguri enorme:

1) asupra existenței reale ori numai imaginare a doctorului Fergusson;

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 14 Ianuarie st. v.

În ședința dietei ungare dela 24 l. c. s'a acceptat proiectul de budget drept basă pentru desbateră specială. La cererea stângei extreme, votisarea a fost nominală. Ea a dat la toată întâmplarea deslușiri interesante cu privire la raporturile de partid ungare. Dintre 450 deputați verificați 121 au fost absenți și 215 au votat cu da, 113 cu nu; astfel budgetul a fost acceptat în general cu o majoritate de 102 voturi. Caracteristic este, că numărul celor absenți din majoritate a fost aproape atât de mare, cât numărul voturilor din opoziție, prin urmare mai mult de o sută aderenți de ai guvernului s'au obținut dela votare.

În aceeași zi s'a desbatut și acceptat în general și special proiectul de lege despre convocarea rezerviștilor la o deprindere de arme de șapte zile. Cu acest privilegiu s'a întâmplat un incident, care ocupă cu vrednicie locul între celelalte incidente, de care e vestită dieta ungară. Deputatul ce stă afară de partiduri, contele Carol Pongrácz, a vorbit cu multă căldură pentru proiect și a ținut altele, că armata comună și honveđimea de astăzi nu mai trebuie măsurată cu măsura de acum sunt 22 ani, armata e reformată din temelie și în fruntea ei stă un belucide învingător. Atunci Coloman Tháli din stanga extremă strigă: „Cine e acela?“ — Contele Pongrácz răspunde: „Arhiducele Albrecht, învingătorul din lupta dela Custozza.“ — Thály îl intrerupe din nou: „Acole fi era ușor.“ — Contele Pongrácz replica apoi, că și în viitor va fi ușor, căci după observările ce le-a făcut el în serviciul activ — el a fost adevădat colonel la honveđi — noi putem să privim la viitor cu cea mai deplină liniște.

Menținerea păcii e asigurată, — principele de Bismarck a ținut cel puțin, că doi trei ani nu va fi războiu; dar tot el a adăos apoi: Ce e drept, același lucru l'am spus și la 1870, și cu toate aceste s'a întâmplat altcun. Și într-o adevărată situație e încă și acum nesigură și amenințătoare. Pretutindenea greutatea se caută în Bulgaria, pentru-că puterile nu mai sciu ce să înceapă cu privire la mijloacele, cu care ar avé să se rezolveze chestiunea bulgară. Într-aceste prințul Ferdinand de Coburg, care a sosit alaltăieri cu mamă-sa în Filipopol, lasă să se aducă omagii din partea Rumeliților, ear' Montenegroi cere dela Turcia extradarea Montenegroinilor ce au luat parte la puciul din Burgas. Astfel prevedința se îngrijese, ca tabloulul ce reprezintă situația generală se nu-i lipsescă emoțiunea. Afară de aceste cifra împrumutului ce are să-l contragă Germania pentru executarea noii legi militare, progresa pe și ce merge. La început se dicea, că se tractează de 100 milioane, din suta aceea se făcură după olaltă 200, apoi 230 și acum „Die Post“ spune, că o să fie chiar 265 milioane. După-cum stau astăzi lucrurile, nu mai încapă îndoaială, că și „Reichstag“-ul va acorda această pretențiune, cu toate-că numă-

2) asupra călătoriei însuși, care după unii era imposibil de a se încerca, ear' după alții se va întreprinde;

3) asupra chestiunii, dacă va avé rezultat ori ba;

4) asupra șanselor, dacă doctorul se va mai întoarce cândva, ori ba.

Sume mari de bani se puseră pe astă cale, ca-și-când ar fi fost vorba de alergările din Epsom.

Credincioși și îndoelnici, proști și savanți, toți își îndreptau ochii spre Fergusson; el era leul filii, fără de a se ști nici pe departe că poartă coamă. El da bucuros informațiuni sumare asupra expedițiunii sale. Era accesibil pentru cei-ce-l întreba și cel mai natural om din lume.

Mulți aventurieri curagioși se insinuară la dînsul, care voiau să împartă gloria și primejdiile încercării lui, dar' el îi refusa, fără de a le spune motivele.

Numeroși inventatori de aparate, care aveau să servească pentru dirigirea balonului îi recomandau sistemele lor. Dar' el nu voia să primească nici unul.

Dacă îl întreba cineva, dacă nu cumva a inventat dînsul în privința asta ceva, — nu-i răspundea nimic, ear' el se ocupa mai cu interes ca vre-odată cu pregătirile de călătorie. (Va urma.)

astă-primăvară s'au mai fost votat 176 milioane pentru scopuri militare extraordinare, pentru fortificațiuni, căi ferate strategice etc.

„Die Post“ din Berlin a publicat mai dălele trecute un articol intitulat „Capabilitatea de prestare militară a Austriei“, exprimându-se într-un mod nu tocmai măgulitor relativ la honveđimea noastră. Astăzi tot „Die Post“ declară, că autorul acestui articol susține afirmațiunile sale. „În Austro-Ungaria“, dice foaia din cestiune, „nimeni nu va tăgădui, că paragrafi restrictivi și periculoși privitori la honveđime se întemeiază pe principii întoarse și învechite. Nici o altă constituție nu impune capului statului în întrebarea puterilor militare astfel de restringeri, cum se cuprind în paragrafi, honveđimii din Austro-Ungaria.

Foile rusesci dic, că împărțirile țării „Kölnische Zeitung“ cu privire la pretențiile planuri ale Rusiei în Asia-mică sunt o nouă fasă a asmuțirilor în contra Rusiei.

Scrișoarea unui Rus din Paris, adresată foii „Novoie Vremia“, admite posibilitatea unei înțelegeri austro-rusesci. Unica țintă a Rusiei ar trebui să fie posesiunea Mării-negre. Înaintării Austriei spre Salonic n'are avé să se opună la nici o întemplantare. În apusul Europei Rusia n'are interese. La aceste adogă „Novoie Vremia“: Noue ne trebuie Marea-neagră, dar' și simpatitiile slave.

După o împărțire ce o primesc din Constantinopol „Pol. Korr.“, dela zădărnicea puciului dela Burgas înceace, despărțiminte mai mici s'au încercat din nou a intra în Rumelia-orientală. Mai mulți indiviđi, pe care i-au putut prinde autoritățile turcesci, au fost arestați în Adrianopol. Unora le-au succes a trece granița, dar' autoritățile bulgare i-au desarmat și arestat. Numărul prizonierilor ce au cădut în mâinile Bulgarilor și ale Turcilor se prețuse la cincideci. Din partea bulgară ei au fost aduși la Tirnova.

Afară de aceasta în Constantinopol se afirmă, că se mai fac și alte pregătiri din partea emigranților bulgari, și anume se spune, că agitațiunea respectivă își are de astădată rezidența în mănăstirea rusească din muntele Athos.

Relativ la incidentul dela granița germană-franceză împărțese „Lothringer Zeitung“, că acela se mărginesc la o desarmare a vânătorului francez Barberot pe teritor german, în localitatea Trieux, cam douăzeci de kilometri înspre apus dela Diedenhofen, prin păzitorul german Hahnemann din Lommeringen. La 21 Ianuarie, 10½ oare înainte de ameađi, Hahnemann se decisă a aresta pe Barberot. Căpiva pași dela granița se întâlniră amândoi. Barberot încinsă un discurs cu păzitorul, cel din urmă însă îl provocă a-l urma la Fentsch. După-că Barberot resistă cu energie, se escă o luptă, ce s'a terminat cu desarmarea lui Barberot. Acestui incident nu dau nici o importanță nici cercurii politice nici cele financiare din Germania. Diarulul „Die Post“ i se depeșează din Paris, că guvernul francez a primit dela prefect un raport, care nu prea ține mult de caracterul lui Barberot.

Afacerea alegerii de deputat dietal în cercul Baia-de-Criș.

Zarand, în Ianuarie 1888.

(Urmare.)

Comuna Junc, 20 alegători au fost respinși de către gendarmi dela intrarea în curte; de câte-ori au cerat să străbătă când li-a venit rëndul; de atâtea-ori au fost întrebați parte de gendarmi parte de unii d-ni — cum i-au numit ei — în deosebi de unul în vestmânt lung alb, carele pe temeiul fasiunii martorilor, la care s'au provocat, s'a ținut a fi un anumit Csillag, venit ca corțes în aceea zi din locuri străine depărtate, — că pentru cine voese să voteze, și răspundând unii că vor spune la masă, când vor fi întrebați, alții declarând că pentru dl Truța, au fost respinși cu injurături și împinsături. Nici seara, așteptând oara de închidere, n'au fost lăsați la vot, ci respinși într-un mod încaț toți s'au dat deavalmă. Toți au fasonat în același înțeles, că au fost împedeceți cu forța dela vot. Aproape toți acestia, la eșirea din odaia de in-

vestigatiune, au fost îmboldiți de patul pușcii unui gendarm. Făcând însă avocatul petențiilor despre aceasta arătare, comisarul la moment a interđis strict orice abateră de soiul acestuia.

Cred de necesar a aminti, cum-că partea contrară pe ori-ce cale a voit să negrească înaintea comisariatului și a acelor cercuri mari, care au să hotărască în afacere, pe oamenii mai de valoare ai partidului lui T., — și astfel a ne compromite față deamăna partidului și întreaga noastră cauză în ale alegerii.

Așa afară de cazul amintit cu preotul din Lunca, au denunțat pe învțătorul German și pe parochul Bolboca, cel dintău a trebuit să aștepte până facionează și martorele cu care a venit, și apoi a fost îndrumat, ca împreună la moment să plece din Baia de Criș; al doilea, — la carele s'au provocat, ca la martore, alegătorii din Junc, a fost chemat în sală, și el a fost cel din urmă, carele s'a ascultat, din motiv ca să nu comunice cu alegătorii.

Mai strasnice au fost denunțările în contra parochului Rusu, din comuna Junc. Mai înainte s'a ținut, că el a venit de odată cu ceialalți alegători (martori, căci cu aceasta ocaziune alegătorii au fost priviți de martori) și după sosire în Baia-de-Criș adunându-se la un loc, parochul li-a dat instrucțiune, că cum să facioneze. În urma acestei arătări de loc a fost citat și ascultat, apoi i-s'a impus ca la moment să părăsească Baia-de-Criș, și pentru depunerea fasiunii să se prezenteze în altă zi.

După aceasta a urmat a doua denunțare mai gravă, adecă preotul, odată cu 2 zile mai înainte — de altădată în preseara dilii pe când erau citați alegătorii, i-a adunat noaptea în localul școlii și al locuinții parochiale, unde i-s'a petrecut, și aci i-a capacitat, că cum să facioneze.

Nici una din acuze nu s'a documentat, și cu toate aceste amar s'au mai fript denunțării și s'au dat de gol, pentru-că nu numai s'au dovedit de neadeverate invinuirile ridicate, ci din contra, s'a constatat prin un martore — țeran — dar' sciutor de carte — cum-că servitorul notarului Sida i-a ținut, ca să se ducă, să îndemne și pe ceialalți alegători, ca în dimineața dilii, când vor merge la Baia-de-Criș, să între pe la notarul din Ribici, și înaintea comisarii să spună, că nu au fost respinși dela vot, ci ei de bunăvoie n'au votat, căci dicând aceste osteneala nu le va fi înzadar.

Resplata cea mai potrivită pentru cei-ce vreau să sape groapa altuia, căci eată au picat în ea.

Comuna Brotuna, 15 alegători. Din fasonarea martorilor, care au fost ascultați, mai întâu s'a adevărit, că la alegere, primarul Oncu din Tomesci, a îmbiat alegătorii din această comună cu 2 fl. de vot, și sub aceasta condițiune dacă-l vor da pentru Hollaky, li s'a asigurat admiterea la votare.

Fiindcă faptul coruperii cu bani, nu este obiectul investigațiunii, în această direcțiune nu s'a mai extins cercetarea.

Și acestia au fasonat, că și în 2—3 rënduri au încercat să voteze, ba au străbătut chiar în odae, însă au fost respinși totdeauna, după-că s'a știut, că ei s'au dat pentru lui Truța.

Comuna Risculița, 15 alegători. Aproape toți au lipsit fiind duși în România cu spete.

Comuna Rișca, 12 alegători. Toți au fasonat, că au fost împedeceți cu forța dela votare. S'a mai adevărit și aceea, cum-că președintele de alegere în mod volnic, — fiindcă s'a constatat din partea competentă, adecă a primăriei comunale identitatea alegătorilor, — a nimicit voturi date pentru T., sub pretext, că sau anii sau numele nu este gemin cu cel indus în listă.

Cuget că și la punctul acesta al șeselea s'au adus atâtea dovezi și s'a arătat că peste 120 alegători, pronunțați pentru T., au fost împedeceți cu forța și sub astfel de pretext pentru de a-și pute de vota, ceea-ce dacă nu se întempla, abstrăgând dela celelalte voturi nelegale, care au fost socotite de bune pe partea lui H., hotărât da alt rezultat și atunci majoritatea forțată de 85 voturi a lui H. rămânea în dosul celor 120. (Va urma.)

CRONICĂ.

Transferări. Ministrul de justiție a transferat pe vice-notarul Virgil Barboloviciu dela judec. cerc. din Șimleu-Silvaniei la jud. cerc. din Tiszlók.

Prețuri scărite de călătorie. Biroul cetățenesc din Cluj pentru procurarea de bilete de călătorie aduce la cunoștință, că începând dela 1 Februarie se vor da bilete de călătorie pe liniile Cluj—Brașov, Copsa-mică—Sibiu, Cucerde—M. Oșorhei și Ghirși—Turda cu prețuri scădate pe jumătate. Aceasta scădere de 50% se face numai pentru călătorii la Budapesta și are valoare de 14 zile.

Trenurile accelerate dintre Cluj și Budapesta, conform unei deciziuni a direcțiunii căilor ferate de stat, cu începere dela 25 Ianuarie se vor opri o minută la stațiunea Berettyo-Ujfal, pentru scoborirea și suirea călătorilor. Trenul accelerat Nr. 301 pornește dela B-Ujfal la 9 oare 56 m. înainte de ameađi, ear' trenul acc. Nr. 302 la 6 oare 23 minute.

Glotași. În urma unei ordinațiuni a ministrului de honveđi, toți aceia sunt a se considera de glotași, care s'au născut în anii dela 1850—1864.

Din camera ungară. În ședința de astăzi a camerei deputaților maghiare a prezentat guvernul proiectul pentru încheierea convențiilor comerciale între Austro-Ungaria și Germania și între Italia.

„Pericolul cel mare.“ Renumitul popă Petrescu — ne spune „Aradi Közlöny“ — s'a prezentat însoțit de avocatul Avarify din Arad la redacțiunea celui țiar și a declarat, că pentru „calomniile“ țiarului „Temesvarer Ztg.“ dînsul îi întentă proces. „Popa Petrescu — continuă „Ar. Közl.“ — ne-a asigurat, că procesul de presă îi va da cuvenita satisfacțiune, fiindcă nevastă-sa vorbese unguresc și copiii sei sunt crescuți în spirit patriotic. Roagă prin urmare pe publicul cel mare ca până la rezultatul procesului să-și reserve părerea asupra persoanei sale, pentru-că dînsul pe nedrept e foarte aspru atacat în patriotismul seu.“

„O comună revoluționară.“ Neliniștea spiritelor mai continuă în Cușteiu. Amărăciunea locuitorilor e foarte mare. Se scie, că guvernul a trimis două companii încă pe la sfârșitul lunii Noemvre pentru „restabilirea ordinii“ în Cușteiu. Acele două companii sunt și acum în Cușteiu și trăesc pe spina locuitorilor. Comuna e mică și totuși trebuie să dea 1600, și o mie șese sute de florini pe lună pentru aprovizionarea celor două companii. Cassa comunală e sleită cu deservire, locuitorii nu mai au nici dîngii cu ce să trăescă și pe deasupra sunt amenințați cu execuțiune, dacă nu vor da cele trebuincioase pentru traiul companiilor. Bieții Cușteieni, săturați până în gât de nedreptatea „domnilor“, au mai încercat încă odată să scape de cele două companii și au trimis o comisiune la viceșpanul comitatului cu rugarea ca să-i mai slăbească de dragoste companiilor. Viceșpanu li-a răspuns cu un „nu“.

Exundare. Ministrul nostru de comunicațiune a adresat o circulară către toate autoritățile municipale din țeară, făcându-le atente să poarte de grijă și să dispună ca toate lucrările de stavilirea apei în vreme de exundare să se poată face de cu bun timp, ca să nu pătmească țeara din negligența acestor lucrări. Ministrul cere să-și se facă raport despre starea acestor lucrări de stavilire.

Convocare. Membrii și toți cei-ce voese a se înscrie de membrii despărțimintului VI al Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, sunt prin această invitați a lua parte la adunarea generală a despărțimintului, ce se va ține în Deva la 11 Februarie st. n. înainte de ameađi la 11 oare. Deva 3/15 Ian. 1888 F. Hossu Longin m. p., actuar. Ioan Papiu m. p., director.

Maghiarisare. Diregătorul moșiei Lonyaiene din Farcadin, Vincențiu Pallósi a adus în estan servitori din Hăjdate. Între aceia se află nume ca Bikfalvi, Imre, Kiss, Pető, Nagy, Benkő, Szász, Rácz etc. „Erdélyi Hiradó“ dice, că acestia toți ar fi să fie Maghiari, dacă ar săli baremi un cuvânt maghiar. Pallósi voese acum să-i „remaghiariseze“ și s'a oferit a instrua el însuși în limba maghiară pe aceia, care voese să o învețe. A promis și o îmbunătățire a simbricii cu 5 fl. acelora, care fac progrese în limba maghiară. „Erdélyi Hiradó“ îl numește pe acest Pallósi „soldatul fără nume al lui Emke“.

Maghiarisări de nume. Ministrul de interne a conces maghiarisarea numelor următorilor indiviđi: Zsidor Saller în „Salár“, Andreas Libuska în „Jokai“, Mihail Zeisl în „Zidor“, Alexandru Koutin în „Kardos“, Gabriel Kann în „Kán“, și Iacob Gottfried în „Ors“.

Calea ferată București—Călărași. Circulațiunea pe linia București—Călărași s'a deschis.

Linia ferată Filași—Tergu-Jiu nu va fi dată în circulație decât pe la sfârșitul lunii Martie.

Principele de coroană german, după-cum i-se telegrafează din Berlin țiarului „Münchener Allg. Ztg.“ cu începutul lunii lui Maiu va părăsi orașul San-Remo ca să asiste la cununia principelui Heinrich.

Cum omoară criminalii. Criminalul francez nu omoară decât cu revolverul, acesta e singura lui armă preferită. Ear' franceza nu se servește decât de vitriol. Spaniolul se servește de pumnal. Neamțul de un cuțit de casă. Turcul de iatagan. Italianul de brieu. Ungurul strangulează. Mocaunul lovesc cu ciomagu. Grecul dă cu cuțitul. Mus-

calul cu toporul. Englezul cu boxul de fier totdeauna, ear' japonezul își ție burta.

Intunecime de lună. În noaptea din 28 spre 29 l. c. va fi o intunecime de lună completă, care se va vedé în Europa și în Africa. Intunecerea începe la 10 oare 10 minute seara; intunecimea completă va urma la 12 oare 49 minute.

Comasăriile.

De

advocatul Anania Moldovan.

Iubite Cetitorule!

Multe și despre multe așa avé să vorbesc cu tine și pentru tine. Aș voi ca să-mi petrec lungile seri și furtunoasele zile de eamnă vorbind cu tine despre ale tale!

Nefind însă noi la olaltă, și așa nepuțând a vorbi cu tine în graiu viu, mă încere a pune pe hârtie cele-ce voesc a ție-le povesti, și te rog ca în timpul, când ai voi să vorbesci cu cineva despre unele și altele, — ia aceste îndrumări, și dacă ai fi fost norocos de părinți ce te-au învțăt a ceti, cetesce, — de nu, pune să-ți cetesacă vre-un copil ori nepot ce a umblat la școală, ori pe un alt prieten al tău, care scie ceti, — și așa cată că noi vom vorbi la olaltă și din depărtare.

Vezi întreba, că cine și de unde sunt? Îți răspund: un prieten al tău, pe care îl vei cunoașca din cele ce-ți va vorbi!

Voiu începe cu o datină străbună, despre pămături, pășunături, păduri, cu un cuvânt despre moșie și altele ce sunt în legătură cu dînsa.

Să nu cređi însă, iubite cetitorule, că acum la cea dintău convorbire voiu să-ți vorbesc despre lucrarea și chivernisirea moșiei.

Nu voiu vorbi acum despre gospodărie, pentru-că este de mai mare interes, ca să-ți scii ține și spēra moșia.

Ai o moșie mai mărioșă, ori mai mică, după-cum i-a dato-o bunul Dumnezeu și după-cum ai putut-o căștiga și spēra prin timpurile grele în care trăim.

Datorința ta fți este să o ții, baremi de nu o poți și îmulți, ca astfel cum ai căpătat-o dela străbuni, după moartea ta să o poți lăsa la copii și nepoți.

Timpuri îndelungate, mai cu seamă în trecut, moșile se schimbau dela unii la alții tot în unul și același mod, adecă rămăneau dela tată la fiu ori se vindeau prin unul și se cumpărau prin altul.

Acastă trecere a moșiei dela unul la altul era firească, și așa în timpul trecut era mai ușor să-și apere omul moșia.

În timpurile mai noue s'a ivit însă un alt mod de a se schimba moșile, așa se dice, pentru-ca ea să se reguleze.

Acastă numită regulare se numesc în deobște „Comasație“, sau cum se dice pe unele locuri „Comisalie.“

Dar' ce ved, iubite prietene, ce schimbare au făcut în tine cuvintele ce le-am rostuit?

Tu, care tocmai te dedai a mă asulta, așteaptă să veđi ce am să-ți spun, ved că clătini din cap cu desperare; peste fața ta, de mai înainte senină, par' că ved că trece un nor de înfristare; buzele tale se mișcă, mi-se pare pentru un murmur de neîndestulare?

Dar' înțeleg! Tu ești „Stan pășitul“, tu ai gustat această poamă, tu ai comasat, ori mai bine țin, pe tine te-au comasat.

Dar' tu, prietene! pare-mi-se nisce crețe de îngrijire se ivesc pe fruntea ta și scărpinatul în ceafă încă arată că ești îngrijat? Da, tu acum ești în joc cu așa numita comasație, tu acum treci prin aceea prin ce a trecut „Stan pășitul“ — la voi acuma se comasează.

Eară tu, prietene dela stânga! mi-se pare că tu aprobezi înainte cele-ce vreau să ție-le povestesc, ca-și-cum ai dice: despre comasația asta am auđit, că se văierau oameni ori pe unde umblam, — pe la țerguri, pe la moară, pe la judecări și peste tot locul, mulțamim Sfântului că noi numai din nume o cunoașcem.

Veđi, iubite prietene, eu ved că despre ce am început a-ți vorbi, nu e ceva îmbucurător pentru tine și totuși în folosul tău, eu tocmai despre aceste voiu să-ți vorbesc mai întâu.

Fii cu răbdare, ascultă-mă căci bine îți va prinde.

Nu cred că mulți vor fi de aceia, că-roră ar trebui să le spun ce este comasația, de oare-ce cred, că aceia ce nu o cunosc din pătania lor o cunosc din auđite!

„Comasația“ este schimbarea moșiilor, așa că toate locurile câte le are cineva pe hotarul unei comune, le capătă la un loc la olaltă, ori dacă voesc în două trei patru locuri în așa numita „fordulașie“.

Moșia, pe care o capeți din comasație, dacă i-se dă într-o bucată, adecă, arătură, fânăș și pășuna la un loc, — o folosești cum vrei tu, nimeni nu te împedeacă, o poți ara, cosi, pășuna după plac și nu ești silit să lași o parte ogor, după datina de până acum.

Asemenea o poți folosi după plac, dacă-ți capeți arătorul în un loc, fâneața în altul și pășunatul în altul!

Dacă însă mai mulți veți luați arătorul în trei părți, fâneațele în altă parte, dară mai mulți la olaltă și lîngă olaltă, și partea de pășunat eară la olaltă, atunci veți folosi arăturile cu învoire comună ca mai înainte în „furdulașuri“, asemenea și fâneațele ca mai înainte și și pășunatul.

Din aceste se vede, că omul ajunge stăpîn pe moșia ce o capătă, — o poate folosi cum vrea dînsul, dacă o ia deschilinit, — ori o pot folosi după-cum vor voi dîșii, dacă o iau în comun, adică mai mulți la olaltă.

Despre folosința însă ve voi vorbi mai târziu, acum se vedem cum se face comasația? ce aveți a face și de ce aveți să ve feriți ca să nu fiți păgubiți?

Despre începerea comasațiunii ve voi povesti acum ca despre un lucru, ce, dacă se face rău, — toată comasația trebuie negreșit să fie rea!

Void în vre-o comună fostii domni de pământ, ori posesori mai mari se facă comasație, mai întăiu ve vor întreba și ve poi, pe cei mai mici posesori: că învoiți-ve ori ba? Dacă se învoesc cu toții, lucrul e gata, comasarea se pune în lucrare.

Dacă nu se învoesc toți, atunci aceia, care se învoesc, bagă la tribunal o rugare, în care arată, că dîșii au în stăpînirea lor una a parte parte din hotarul întreg, după-cum cere legea, și cer să se facă comasație. Aceasta una a parte parte se numără așa: se numără câte jugere (holde) de pământ au la olaltă aceia, care cer ori se învoesc să fie comasație; apoi la acestea se numără și adaogă pășunatul comun și, alte lucruri ale comunii; se mai adaogă locurile bisericilor, ale școalelor și locurile acolora ce sînt orfani. — Dacă acestea la olaltă fac una a parte parte din hotarul întreg, atunci comasația se face, ori vreau ceialaltii ori ba, pentru-că așa ține legea.

Dacă veți, că aceia-ve voesc comasațiunea au una a parte parte din hotar, — se scii că comasațiunea se face.

Nu mai încerca atunci să o împedeci și amâni pe oare-cât timp, ceea-ce o poți face prin recursuri; din contră atunci umbă într-acolo, ca să se facă cât mai curînd. — Atunci o amănare cât de mică este în dauna tuturor, prin urmare și a ta.

Eacă pentru-ce este atunci în dauna ta și a tuturor amănarea:

1. Decum și-au pus oamenii în gînd, ca să facă comasațiunea, dară mai cu seamă de când s'a spus prin judecată, că comasațiunea se va face, tu nu mai lucră așa de bine locurile tale, nici nu le gunoesci, sciind, că astădi — mîne și-ve vor lua, și lucrul tîu și gunoit merge în pagubă. — Așa cugetă și altul și altul. — Nelucrîndu-ți tu locul și negunoiindu-l cum se cade, el încă nu-ți aduce roadă așa, ca-și-cînd l'ai fi lucrăt și gunoit.

Gîndesce-ți acum, că tu amâni comasația doi sau trei ani; apoi până-ce se sfișese mai trec încă vre-o 3—4 ani — foarte mult.

2. Perși prin ceea amănare și trăgă-nare și prin ceea, că și ceialaltii așa fac ca tine, nu-și lucră bine, nu-și gunoesc locurile, și apoi pe când acele vin în partea ta după mai mulți ani, așa nelucrate, înțelenite cum se află, îți trebuie încă oare-cățiva ani până-ce le tocmești și până-ce îți aduc eari' roadă bună. — Eată dar' și a doua pagubă.

3. Când se începe oare-unde comasația, tot insul trebuie să-și stringă la olaltă toate puterile sufletesci precum: nădejdea, curăgiul, înțelepciunea, răbdarea, mîngăierea și altele, ca înarmat cu acelea, să plece în lupta ce are să o lupte cu facerea comasației.

De asemenea trebuie să-și stringă la olaltă toate puterile materiale precum: banii ce se cer la cheltueile comasațiunii, pentru-că crede-mă, iubite pretene, de toate acelea vei ave foarte mare lipsă, până-ce vei vedea comasația gata.

Pentru acesteia, iubite pretene, când vei vedea, că comasațiunea nu o poți împedeca, atunci nu-ți prăpădi puterile ca să o amâni, ci din contră, fă ce poți, ba încă ajută ca să se facă cât mai curînd. (Va urma.)

Din moștenirile anului 1887.

Lucrul cel fără de rost.

(Urmare.)

Una din aceste testifică, că afară de mine au mai participat la cina cunoscută și alți Români inteligenți, precum și unii băieși-proprietari, ear' cele două extradate de presidenții casinelor maghiare dovedese, că eu nici-odată nu am fost membru vre-unei casine maghiare și că prin urmare nu am cercetat, și ca membru, nici că am putut cerceta acele casine.

Aceste adevăruri dovedese contrarul afirmațiunilor „Cunctatorului“ și pe dînsul de un minciunos.

Cum poate învăța acela pe copii la adevăr, care însuși umbă cu minciuni? cum îi poate învăța la obediță și modestie un om, care însuși e inobediț și nemodest?

Căci cum-că cunctatorul este în sumul grad nemodest, arată articolul seu din Nr. 258 al „Tribunei“, prin care a batjocorit biserică, pe superiorii sei și pe capul bisericii într-un mod atât de scandalos și chiar și pentru un om mai puțin interesat disgustător. Încât dacă de exemplu ar cuteza vre-un dascăl sășesc să o facă aceea față de biserică și superiorii sei, și-ar atrage de sigur alungarea rușinoasă și aplicarea unor douchuri de apă rece.

Quod licet Jovi, non licet bovi!

Ce sub anumite împrejurări își poate permite vre-o redacțiune, aceea în veci nu se poate ierta unui om, care puținul seu venit îl trage dela biserică și școală poate în urma indulgenței superiorilor sei insultați.

Fanfaronadele „Cunctatorului“, că dînsul este stîmătorul, adoratorul, mecenatele măiestrilor, sînt ridicole, căci e sigur, că nu măiestrii, ci dînsul are de a-și ține de onoare, că îl primesc în societatea lor, pentru-că măiestrii din Abrud în genere vorbind, sînt nise oameni respectabili, laborioși, care trăesc după muncă lor onestă, care nu voesc să apară mai mult decăt sînt, care mai presus de toate nu umbă cu minciuni și nu calomniază pe nimenia, prin urmare sînt chiar și din punct de vedere etic-moral superiori „Cunctatorului“, — ear' despre confuziunea ideilor sale o dovadă cea afirmațiune absurdă a sa, că omul devine advocat nu în urma studiilor și a examenelor, ci după soarte.

În răspunsul meu am țis, că aștept să mi-se arete fapte. (Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Băiat ori fată.) Cetim în „Gazeta Săteanului“:

Eată o întrebare, care trebuie să se facă foarte des în viața intimă a celor căsătorii. Moșele și femeile experimentate ghicesc câte odată acest secret ținut de pînțe 9 luni de țile.

Un doctor de preste graniță ne afirmă, că poate ghici de 92 ori la 100 sexul copilului ce se va nasce, observînd cu multă băgare de seamă numărul pulsațiunilor cordiace. Dacă pulsațiunea inimii e mai mică de 130 la 135 e băiat; dacă e mai mare de 140 la 145 e fată. Se înțelege, că cu cât copilul va fi mai viguros cu atât inima îi va bate mai tare.

Pe de altă parte unii medici speciali spun, că sexul copilului îl determină unele calități în actul de procreațiune ale unuia din soți. Astfel dacă tatăl e mai puternic, mai în vigoare, copilul va eși băiat.

Pricina, că Mahometanii și Ovrii nasc mai multe fete decăt băieți se o atribuim observării poate mai stricte a unii oare-care prescripțiuni a Coranului și a legii lui Moise...

(O neînțelegere.) Intr'o societate se întălesc doi bărbați, unul de stat înalt și celalalt de stat mic. Bărbatul înalt și de un caracter glumeț țice celui mic:

— Ia ascultă, domnule, n'as vră să fiu în pelea dumințale!

— Ce fel, domnule, răspunde îndată cel mic.

— Cum poți d-ta să-mi țici asemenea vorbe, și pentru-ce, mă rog, n'ai vră să fii în pelea mea?

— N'ai pentru-ce să te superi, simplu numai din cauza că n'as încăpea, pelea ți-ar fi prea mică pentru mine.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 25 Ianuarie n. În parlamentul austriac au prezentat clericali un proiect pentru introducerea școlilor confesionale cu tendența cea mai reacționară.

Berlin, 25 Ianuarie. În casa deputaților ministrul de culte a răspuns la interpelațiunea Poloneșilor în următorul mod: cassarea instrucțiunii în limba poloneză are de scop eliberarea Poloniei din izolarea ei socială și economică. Limba germană trebuie să fie o comunitate a tuturor suditorilor prusieni.

Varșovia, 25 Ianuarie n. Directorul suprem de poliție, contele Tolstoi a fost menit de guvernor în Rowno.

Paris, 25 Ianuarie n. Ex regina Isabella a fost expulșată din Spania pentru agitațiuni politice.

Paris, 25 Ianuarie n. Plenipotențiații francezi pentru încheierea convenției comerciale cu Italia au fost rechemăți, și consultările sînt întrerupte definitiv.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Caransebeș, 26 Ianuarie n. (Telegr. part.) Alegerea de deputat dietal în cercul Caransebeș este fixată pe Mercuri în 8 Februarie stilul nou.

Viena, 26 Ianuarie n. „Fremdenblatt“ declară cu toată hotărîrea, că ministerul austriac n'a avut cunoștința prealabilă de proiectul de lege școlară (confesională — Red. „Trib.“) al principelui Lichtenstein (din partidul ultramontan — Red. „Trib.“)

Paris, 26 Ianuarie n. La dineul dat de ambasada austro-ungară în onoarea presidentului Carnot au luat parte ministrii și corpul diplomatic. După dineu recepțiune splendidă.

Bibliografie.

„Preotul Român“. — Diar bisericesc, școlastic și literar. Apare odată pe lună în Gherla. Anul XIV. Nr. 1. Sumar: Iubileul sacerdotului Pontificelui Leon XIII. — Dumnezească liturghie a lui Christosom, studiul ritual — Preîntîpîirea numărului de 12 apostolilor, de I. Borog. — Predică pe anul nou, de V. Budescu. — Notiță istorică, relativă la sîrbătoarea tăierii împregiur. — Predică, pe sîrbătoarea sf. Ioan-Botezătorul, de I. Borog. — Psalmul 28 aplicat la predica precedentă, de I. Borog. — Catechese despre botezul lui Iisus. — Din mărturisirile sfântului Augustin, de Gr. V. Borgovan. — Material de predică. — Maxime. — Pontificelui Leon XIII., (poesie). — Varietăți.

„Revista Agricolă“ apare odată pe lună în Craiova. Anul I. Nr. 7. Sumar: Cronica: Anul 1887 și reforma pentru 1888, de I. Păsărean. — O lună la o ambulanță militară rurală, de S. Constantinescu. — Școlul și utilitatea întrebunțării unor instrumente în cultura pămîntului, de Dr. Milețici. — Meteorologia. Frigul din săptămîna Crăciunului, de S. Hepites. — Necesitatea a se vulgarisa medicina veterinară la țeară. — Studii asupra expozițiunilor agricole și industriale a cooperatoriilor din țeară la Craiova, de S. N. — Importanța conferențelor în sate, de I. Păsărean. — Higiena veterinară și diverse.

„Revista Armatei“. — Apare de două ori pe lună în Bucureștii. Anul V. Nr. 24. Sumar: Revista interioară. — Exercițiile și manevrele de vară în cavaleria rusească, de Colonel Kirîșescu. — Concentrarea rezervelor, de Maior Vidulescu. — Reglementul și materialul nostru de pontonieri, de căpitan P. Th. — Serviciul de cercetare de ași în armatele străine. — Revista exterioară. — Diverse. — Bibliografie. — Tabla de materii a volumului al V-lea.

Extrase din foi bisericesci și școlare.

Posturi vacante.

— Un post de învățător la școala română gr-or. din comuna Socodor, cu salariu anual de 300 fl. bani gata, 10 fl. familia școlăie, 5 fl. pentru scripturistica școlăie — A se adresa până în 2 Februarie st. v. a. c. la președintele comitetului parochial: Gavrița Lázár în Socodor.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 5 Martie st. n. a. c. imobilele lui Carol Săntă de cătră tribunalul reg. din Murș-Oșorheiu.

— 20 Februarie st. n. a. c. imobilele Terzeției Bennomi de cătră tribunalul reg. din Timișoara.

Concurs:

— Un post de inginer la tribunalul reg. din Elisabetopol. — A se adresa până în 24 Februarie st. n. a. c. la președintele tribunalului: Nagy Lajos în Elisabetopol.

— Un post de magistru postal în Gioagiul-infer. (com. Hunedoarei), pe lîngă depunerea de 100 fl. cauțiune; 180 fl. salariu, 40 fl. paușal de cancelarie, 18 fl. amanuarie. — A se adresa până în 15 Februarie st. n. a. c. la direcțiunea postală-telegrafică în Sibiu.

— Un post de magistru postal în Darány (com. Somogy), pe lîngă depunerea de 200 fl. cauțiune, salariu anual 360 fl., 60 fl. paușal de cancelarie, 20 fl. amanuarie. — A se adresa până în 15 Februarie st. n. a. c. la direcțiunea postală-telegrafică în Pecs.

— Un post de oficial de dare clasa a IV-a la inspectoratul de dare din Baia-mare, cu salariu anual de 700 fl. și 100 fl. bani de curtier. — A se adresa până în 5 Februarie st. n. a. c. la direcțiunea financiară în Sătmar.

— Un post de magistru postal în comuna Ivanda (com. Torontal), pe lîngă depunerea de 100 fl. cauțiune, 180 fl. salariu anual și 40 fl. paușal de cancelarie. — A se adresa până în 15 Februarie st. n. a. c. la direcțiunea postală-telegrafică în Timișoara.

— Un post de oficial de dare clasa a VI-a la inspectoratul de dare din Tokaj, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de curtier. — A se adresa până în 6 Februarie st. n. a. c. la direcțiunea financiară în Kassay.

— Un post de magistru postal în Fény (com. Torontal), pe lîngă depunerea de 100 fl. cauțiune, 150 fl. bani de curtier și 40 fl. paușal pentru cancelarie. — A se adresa la direcțiunea postală-telegrafică în Timișoara.

LOTERIE.

Tragerea din 25 Ianuarie st. n.

Brünn: 57 50 54 3 15.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 26 Ianuarie, 6 oare dimineața.

Observată	Diferența din proșius	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiua vîntului
74.6	-5.1	-1.6	-0.7 -9.3	SSO

Din țeară, 24 Ianuarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmoș. în mm.	Temp. ratuura după Celsius	Vîntul direcțiua și tăria
Sătmar	765.4	-6.6	NV 2
Oradea-mare	—	—	—
Cluj	767.3	-4.0	NV 2
Orșova	768.1	+1.9	V 1
Timișoara	765.8	3.0	NV 3
Arad	764.8	-2.8	NV 3
Panciova	765.0	+2.2	NV 5

Economic.

Tărîțe de seacă. Ministerul ungureesc de agricultură s'a pus în înțelegere cu ministerul de răboșiu, ca tărîțele, care se vînd din partea administrațiunii armatei, să ajungă direct în mîinile țeranilor, fără-ca să treacă întăiu la întreprîndători și dela ei la țerani: astfel țeranii vor pute cumpăra un nutreț bun și ieftin de-adeptul dela administrația armatei, ear' prețul va fi acela, care îl dă administrația însăși când cumpără. Așadar prețul tărîțelor va fi calculat la 41.15% din prețul cerealelor. Umplerea sacilor, pachetarea, transportul până la gară se va face din partea administrat. magazinelor militare pre lîngă prețuri foarte moderate, dacă se învoesc cumpărătorii, altcum de aceste se pot îngriji cumpărătorii înșiși pe alte căi. Sacii pot fi sau ai cumpărătorilor, sau ai erarului; sacii erarului vor trebui să se rescumpere cu bani sau să se retrimită. Ministrul de agricultură deja a și început să facă probă cu tărîțele din magazinul militar din Budapesta, în decursul lunilor Ianuarie, Martie, April și Mai se vor vinde 2700 măji metrice. În anul viitor, dacă va fi promițtor începutul de acum, se va face încercare cu materialul din celelalte magazine, dela Pojon, Comorn, Timișoara, Arad, Oradea-mare, Sibiu, Cluj, Brașov, Agram, Petru-varadin etc. Prețurile se vor publica.

Têrgul de rîmători dela Turnu-Severin.

„Curierul Financiar“ din Bucuresci dela 10 (22) Ianuarie scrie: Dela deschiderea acestui tîrg și până astădi sînt șese luni și câteva țile. Cu toate greutățile, ce nu lipsează a se ivi la începutul ori-cărei întreprinderi, trebuie să ne felițimăm cu toții de succesele culese de acest tîrg în scurtul timp de când funcționează. Prin înființarea acestui tîrg și a celorlalte două ce se vor deschide în anul curent la Constanța și la Burdujeni, guvernul a creat comericiului de vite stațiuni de creștere și de scurgere de o utilitate marcantă, care profită cultivatorilor prin faptul, că își cresc și îngrășă vitele în mod sistematic și ieftin, și de care profită în același timp și cumpărătorii, fie locali fie străini, prin aceea, că găsesc în aceste tîrguri tot soiul de vite ieftine, bine îngrășate și de o sănătate bine garantată. Operațiunile tîrgului dela Severin în cele dintăi șese luni ale creațiunii sale sînt o probă vîdută de ceea-ce avansăm aci. După buletinul oficial al direcțiunii acelu tîrg numărul rîmătorilor intrați spre îngrășare dela 15 Iunie până la 29 Decembrie inclusiv se urcă la cifra de 16.424 capete. Din acestia 8291 s'au exportat pentru Austro-Ungaria la Steinbruch, 791 s'au vîndut în interiorul țerii, 33 au fost exterminați din cauza boalei de dinți și 1 singur a perit sub durată carantinei.

După-cum se vede din punctul de vedere al sănătății, vitele nu lasă nimic de dorit, după cum nu lasă din punctul de vedere al exportului în Austro-Ungaria mai cu seamă. Prețul vitelor continuă marșa sa spre urcare, varind între 65 și 72 bani kilogram după deducerea de 45 kilograme de păreche și 4% rabat.

Comisiunea europeană a Dunării, spun „Galații“, a adoptat în unanimitate, în cea din urmă sesiune, un proiect, prin care se regulează două cestii și anume: regularea pilogului, a cărui organizațiune prezintă multe inconveniențe și micșorarea taxelor de navigațiune.

Ministrul francez de comerici a publicat, că va da un premiu de 50,000 de franci aceluia, care va descoperi un aparat simplu și ușor de fabricat, cu care să se poată cunoase falsificarea vinurilor și a licherurilor.

Insolvențe. Reuniunea de creditori din Viena anunță următoarele insolvențe: Christine Kauer în Viena; Busek și comp. în Neoplanta; Josef Fürkisch în Cernăuți; M. Greiner în Lemberg.

Prețul mărfurilor.

Piața din Făgăraș, 20 Ianuarie. Grâu frumos hectolitra fl. 4.80 până fl. 5.50; grâu mestecat fl. 3.90 până fl. 4.40; seacă fl. 3. — până fl. 3.20; cucuruzul fl. 3.40 până fl. 4.80; ovășul fl. 1.60 până fl. 1.80; sîmînta de cănepă fl. 4. — până fl. 5. —; sîmînta de in fl. 8. — până fl. 9. —; fasolea fl. 4.80 până fl. 5.50; mazarea fl. 6. — până fl. 7. —; hîntea fl. 9. — până fl. 10. —; crumpenele fl. 7. — până fl. 1.50; mălaiul fl. 9. — până fl. 10. —; sîm_brut 100 chilo fl. 20. — până fl. 24. —; unsoarea de porc —65, sîmăna 70—77; cănepă fl. 20. — până 25. — Un chilo carne de porc 36 cr.; carne de vită 30 cr.; carne de vițel 26 cr.; carne de mel 20 cr.; ouș 4 cu 10 cr., chim fl. 18. — până fl. 20. —; lumini turnate de sîu 40 cr. până 43 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch în 24 Ianuarie n. s'a notat: unguresci bîtrăni grei 47. — cr. până 49. — cr. unguresci grei, ineri 49 1/2 cr. până 50 1/2 cr., de mijloc 49. — cr. până 49 1/2 cr., ușori 47. — cr. până 48 1/2 cr., marfă țărănească, grea 47. — cr. până 48. — cr., de mijloc 46. — cr. până 48. — cr., ușoară 46. — cr. până 48. — cr., românoșii de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 45 1/2 cr. până 46 1/2 cr., transito de mijloc 44. — cr. până 45. — cr., transito ușori 43. — cr. până 44. — cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpînți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 24 Ian. 1888.

Sîmînte	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 Chilogr. dela pînă	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela pînă
Grâu				
Băntăneșe, nou	74	—	75	—
Grâu dela Tisa	74	—	75	—
Grâu de Pesta	74	—	75	—
Grâu de Alba-regală	74	—	75	—
Grâu de Bácska	74	—	75	—
Unguresce de Nord	74	—	75	—

Sîmînte, vechi ori none	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela pînă
Seacă			
Orz	Nutreț de vîinars	70—72	5.55 5.80
"	de bere	60—62	5.40 5.60
Ovēs	—	64—66	6.90 7.60
Cucuruz (porumb)	bănaț. dealt soiul	39—41	5.40 5.75
"	—	75	5.55 5.80
Hrișcă	—	78	5.45 5.50
"	—	—	6.25 7. —

Termin. marfă finală	Soiul	Qualitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
Grâu	de primă. de toam.	7.24	7.26
Cucuruz	(Maiu-Iun. Iul. Aug. de toam. de toam.)	7.64 6.01	7.66 6.02
Ovēs	—	5.5	5.6

Produse diverse	Soiul	Qualitatea	Prețul per 100 chilogr. dela pînă
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	—	42. — 45. —
"	Lucernă franceză	—	— —
"	Lucernă italiană	—	— —
"	Lucernă roșie	—	42. — 46. —
Oleu de rap.	—	—	5.10 5.20
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară sventată	—	57. — 58. —
Slănină	afumată	—	50 — 51. —
Sîn	—	—	55. — 56. —
Prune	din Bosnia, în buți din Serbia, în buți	—	31. — 32. —
Lițtar	—	—	11.20 11.60
Nuci	slavon, nou bânăneșe	—	18.5 14. —
Gogoși	din Ungaria unguresci sîrbesci	—	12.25 12.50
Miere	brută	—	— —
Ceară	galbină străcurată de Rosenau	—	119. 120. —
Spirit	Spirit	—	24.25 24.50
"	Drojînte de spirit	—	28. — 28.50

Cursul pieții din Sibiu.

din 26 Ianuarie st. n. 1888.
Hărtie monetă română — Cump. 8.3 vînd. 8.35
Lire turcesci — — — — — 11.20 — 11.25
Imperiali — — — — — 10.20 — 10.25
Ruble rusești — — — — — 1.08 — 1.09

Bursa de Budapesta

Pentru 11 Februarie

au sosit la subscrierile frumoase garnituri de flori și coafure din Viena.

Sibiu: Strada Cisnădiei Nr. 25 etagiul întâiu.

Surorile Wegmuth.

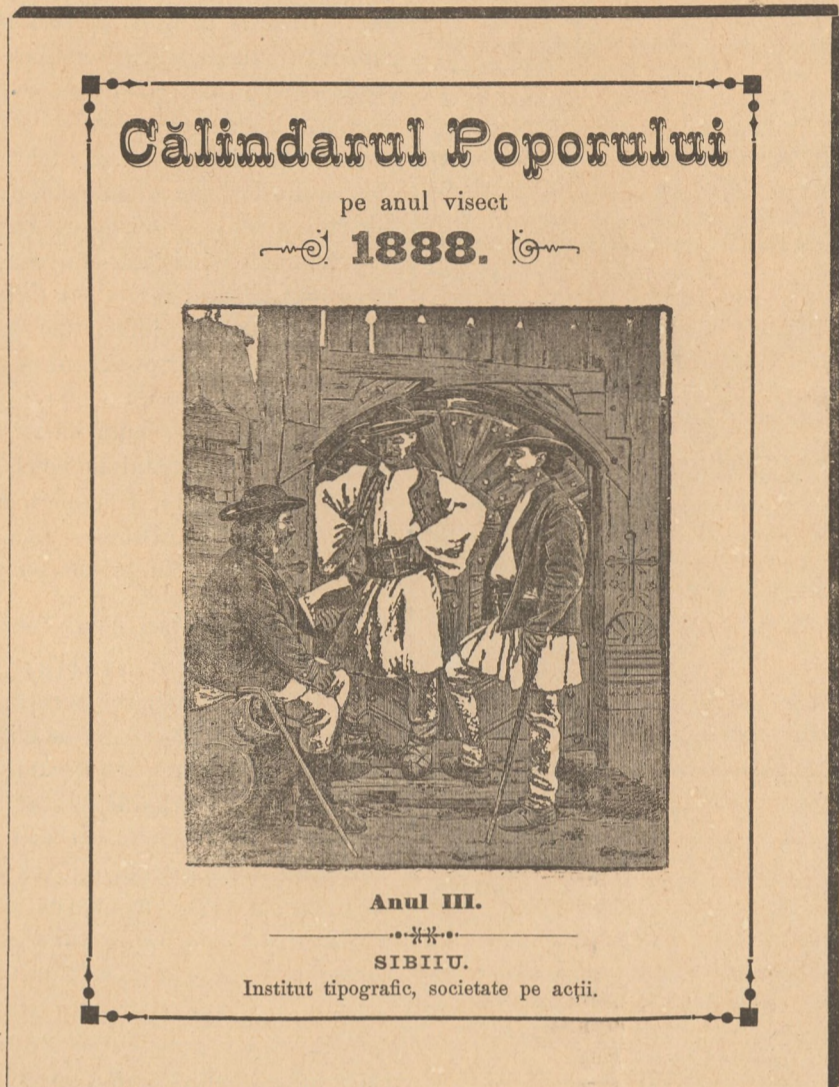
[5-6] 2-3

Institutul tipografic

execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipăresc cărți de tot felul, anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primesc în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte de asemeni.

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc (cu povești economice pe fiecare lună). — Chronologie pe anul 1888. — Regenții europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile noi și vechi. — Scala timbrului. — Lucrarea pământului. — Bătaia lui Sânt-Petru. — Pădurea miseriei. — Isvor de apă-vie de George Coșbuc. — Poezii („Soarele mire” de S. Bodnărescu; „Priveagul” de Andrei Bârseanu; „Kamadeva” de M. Eminescu; Doine populare). — Anecdote populare (Țiganul hoptar; Țiganul și calul; Țiganul isteț; Țiganul păcălit). — Târgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Vănzătorilor se dă un rabat de 20%.

Nr. 68—1888.

Publicațiune.

În 12 Februarie a. c. se va ține în cancelaria Comitetului administrator de fondul școlastic grănițaresc (Sibiu, strada urezului 6) o licitațiune minuendă asupra adaptărilor ce sânt a se introduce la școala grănițarească din Copăcel (5/4 oare depărtare de Făgăraș).

Aceasta se aduce la cunoștința publică cu adausul, că licitanții sânt îndatorati a depune înainte de începerea licitațiunii drept vadiu 5% dela suma de exclamare stabilită cu 4824 fl.

Oferte în scris, provăcute însă cu vadiu, se primesc până la începerea licitațiunii.

Planul de clădire, preliminarul, precum și condițiunile speciale de clădire se pot vedea aici în fiecare zi.

Sibiu în 21 Ianuarie 1888.

[537 2-3]

Comitetul administrativ de fondul școlastic al foștilor grănițeri din reg. rom. I.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU, fundată în anul 1868

asigurează pre lungă condițiunile cele mai favorabile: a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobillii etc. b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Table with 2 columns: Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc, Sume asigurate pe viață. Rows for years 1869-1883, 1884, 1885, 1886.

1,085.423 fl. 53 cr.

Conform bilanțului pentru 1886 fondurile de rezervă și garanție se urcă la 605.053 fl. 64 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1887.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and train times for various stations.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.